

Основні відомості про креслярські шрифти.

1. Загальні відомості.

Всі написи на кресленнях виконують креслярським шрифтом. Це робить креслення більш чіткими й виразними, полегшує їх читання.

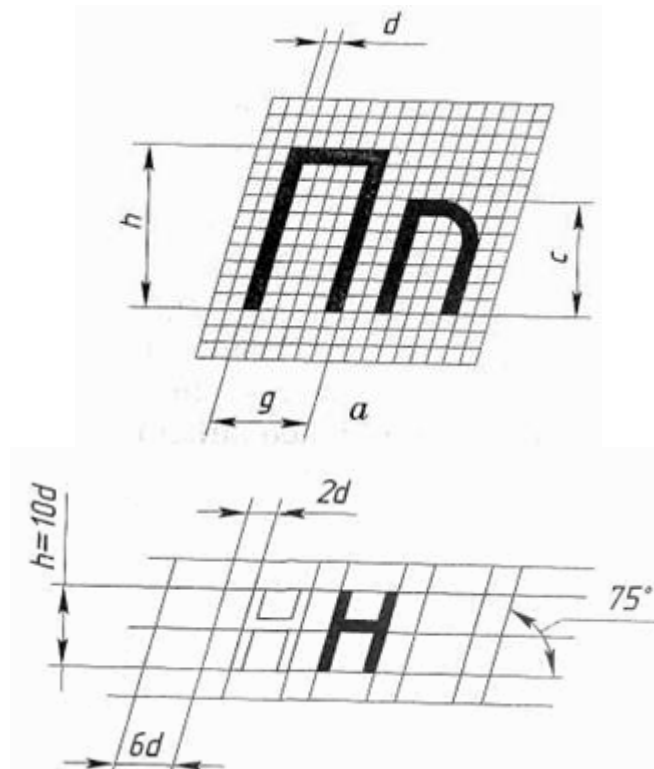
Конструкцію літер і цифр креслярського шрифту визначено державним стандартом. В машинобудівному кресленні використовується шрифт типу Б, а в будівельному кресленні шрифт типу А.

Стандарт встановлює начерки двох видів літер українського і латинського алфавітів: великих і малих арабських і римських цифр та деяких знаків для умовних позначень на кресленнях. Шрифт рекомендується писати з нахилом (близько 75°). Написи виконують у два етапи. Спочатку тонкими лініями намічають контури літер і цифр. Пересвідчившись, що вони написані правильно, їх обводять м'яким олівцем. Запам'ятайте, що літери і цифри стандартного шрифту ні в якому разі не викреслюють, а пишуть від руки.

2. Розміри та начертання літер.

Висота великих літер у міліметрах, виміряна перпендикулярно до основи рядка, визначає розмір шрифту. Її позначають h . Написи на кресленнях виконують шрифтами таких розмірів: 2,5; 3,5; 5; 7; 10; 14; 20; 28 і 40 мм.

Висота малих літер (її позначають c) відповідає висоті великих літер попереднього розміру шрифту. Наприклад, для шрифту розміру 14 висота малих літер дорівнює 10 мм, для розміру 10—7 мм, для розміру 7—5 мм і т. д.

Товщину ліній шрифту визначають залежно від висоти шрифту. Вона дорівнює $0,1 h$ і позначається d . Ширина більшості великих літер має дорівнювати $0,6h$. Ширина літер *А, Д, Ж, М, Ф, Х, Ш, Щ, Ю* $0,8h$, (включаючи нижні і верхні елементи), а ширина літер *Г, С, З* — $0,5h$. Ширина більшості малих літер дорівнює $0,5h$. Ширина літер *а, м, ц, ь* дорівнює $0,6 h$, літер *ж, т, ф, ш, щ, ю* — $0,7 h$, *з* та *с* — $0,4 h$. Частина літер, які виступають з рядка (зверху або знизу), виконуються за рахунок відстаней між рядками. Висота всіх цифр дорівнює висоті великих літер h . Ширина цифр дорівнює $h/2$ (за винятком цифр *1* ($0,3 h$) і *4* ($0,5 h$)).

Відстань між літерами і цифрами в словах $0,2h$, між словами і числами — $0,6h$. Відстань між нижніми лініями рядків — $1,7 h$.

Приклад написання літер української абетки

АБВГДЕЄЖЗИЇЙК

ЛМНОПРСТУФХЦЧ

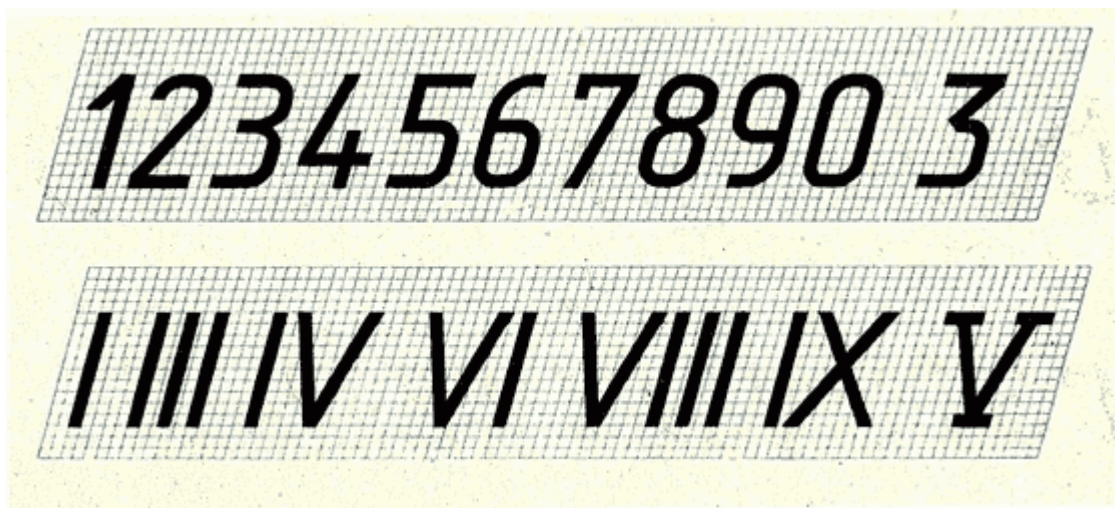
ШЩЮЯЬ

абвгдеєжзиіїйкл

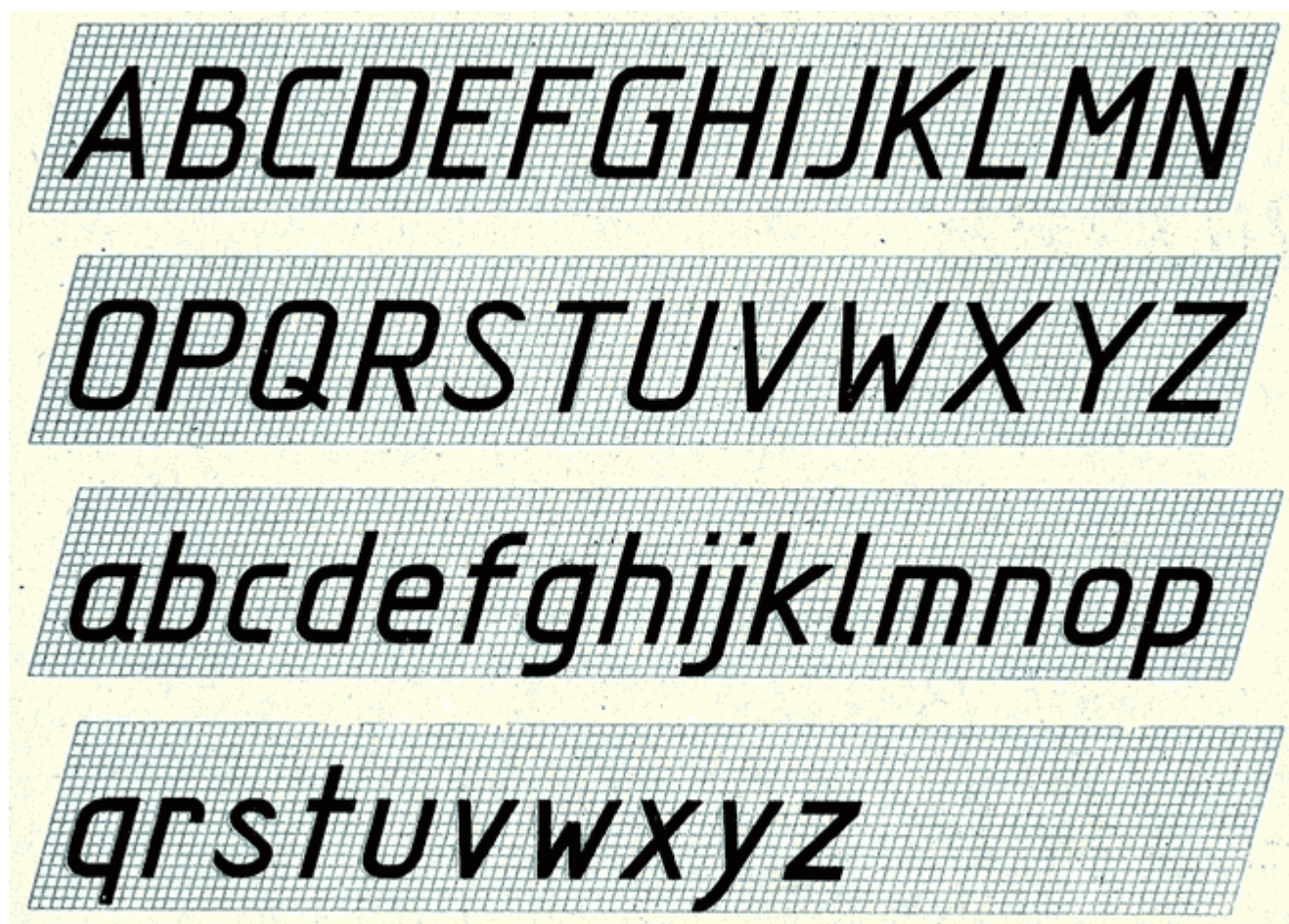
мнопрстуфхцчш

щюяь

Приклад написання цифр

Приклад написання літер англійської абетки

Перевір свої знання

Від чого залежать розміри літери? Шрифтами яких розмірів виконуються написи на кресленнях? Чому дорівнює висота малих літер шрифту розміром 10 мм?

Практична робота

На форматі А4 накреслити рамку та написати посередині аркуша:

з креслення (10)учня __ класу (7)

СЕРЕДНЬОЇ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ №__ I-III СТУПЕНІВ (7)

Прізвище Ім'я По-Батькові(7)

Приклад виконання роботи

АЛЬБОМ ГРАФІЧНИХ РОБІТ

з креслення

учня 11-А класу

*СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ
№34 I-III СТУПЕНІВ*

З ПОГЛИБЛЕНИМ ВИВЧЕННЯМ МАТЕМАТИКИ ТА ФІЗИКИ

Іваненка Петра Миколайовича